

***Launakönnun starfsfólks
í prentiðnaði***

Mars 2001

PRICEWATERHOUSECOOPERS

Allur réttur áskilinn, 2001 © PricewaterhouseCoopers ehf.

Efnisyfirlit

1	Inngangur	3
2	Könnunin	4
3	Útreikningar	5
4	Helstu niðurstöður	7
	Tafla 1. Fjöldi þátttakenda eftir bakgrunnsbreytum	8
	Tafla 2. Starfshlutfall þátttakenda	9
	Samanburður á launum eftir starfsheiti, vaktafyrirkomulagi og kyni.	10
	Tafla 3. Samanburður á föstum launum (engar vaktir)	11
	Tafla 4. Samanburður á föstum launum (vaktir)	11
	Myndir 1-5. Samanburður á föstum launum	12
	Tafla 5. Samanburður á heildarlaunum (engar vaktir)	14
	Tafla 6. Samanburður á heildarlaunum (vaktir)	14
	Myndir 6-10. Samanburður á föstum launum	15
	Tafla 7. Samanburður á árslaunum (engar vaktir)	17
	Tafla 8. Samanburður á árslaunum (vaktir)	17
	Myndir 11-15. Samanburður á föstum launum	18
5	Yfirvinnutaxti	20
	Tafla 9. Prentsmíð	20
	Tafla 10. Prentsmíð	20
	Tafla 11. Prentsmíð	20
	Tafla 12. Prentsmíð	20
	Tafla 13. Prentsmíð	20

1. Inngangur

PricewaterhouseCoopers ehf. (áður Hagvangur) hefur staðið fyrir almennum launakönnunum meðal íslenskra fyrirtækja frá 1977. Á undanförunum árum hefur einnig nokkuð verið um að launakannanir séu gerðar meðal einstakra starfshópa eins og hér er gert, vegna fyrirspurna frá fagfélögum eða markaðinum.

PricewaterhouseCoopers ehf. leggur ríka áherslu á, að alger trúnaður sé haldinn um niðurstöður könnunarinnar og hefur eftirfarandi verið gert til þess að svo sé:

1. Félag bókagerðarmanna og Samtök iðnaðarins hafa eingöngu aðgang að niðurstöðum könnunarinnar.
2. Hver þátttakandi veit ekki um nöfn eða þátttöku annarra.
3. Ógjörningur er að lesa út úr töflunum með nokkurri vissu nöfn einstakra félagsmanna, enda þótt þátttaka þeirra yrði einhverjum kunn.
4. Þá mun PricewaterhouseCoopers ehf. setja niðurstöður þannig fram, að þátttakendur fá ekki vitneskju um nöfn einstaklinga eða fyrirtækja innan hópsins.
5. Öll gögn varðandi könnun þessa eru í traustum og læstum hirslum.
6. Aðeins einn starfsmaður PricewaterhouseCoopers ehf. hefur aðgang að og er kunnugt um frumgögn.

Félag bókagerðarmanna og Samtök iðnaðarins skuldbinda sig á sama hátt og PricewaterhouseCoopers ehf. að viðhalda fullum trúnaði um alla þætti er könnun þessi varðar.

2. Könnunin

Könnunin var framkvæmd í apríl 2001 og voru laun fyrir marsmánuð 2001 lögð til grundvallar en einnig var spurt um árslaun fyrir árið 2000. Spurt var um laun allra starfsmanna sem eru félagar í Félagi bókagerðarmanna ef frá eru taldir verkstjórar og millistjórnendur.

Alls bárust upplýsingar frá 17 fyrirtækjum um laun 440 starfsmanna í prentiðnaði. Allar upplýsingar eru gefnar um föst laun (föst mánaðarlaun), heildarlaun og árslaun. Einnig eru niðurstöðurnar greindar eftir kynferði, aldri, starfsaldri og vaktafyrirkomulagi viðkomandi. Með hliðsjón af þessu ætti könnunin að gefa nokkuð góða mynd af launum starfsfólks í prentiðnaði í mars 2001.

3. Útreikningar

Í töflum er að finna upplýsingar um meðaltal launa innan hvers starfsheitis, 10% mörk, 25%, 50% mörk (miðgildi), 75% og 90% mörk. Miðgildi eða 50% mörk eru fundin á þann hátt að laun allra einstaklinga, sem falla undir viðkomandi starfsheiti eru listuð í stighækkandi röð. Miðgildið er þá sú tala sem er í miðjunni á slíkum lista, með öðrum orðum þá eru jafn margir einstaklingar fyrir ofan og neðan töluna. 25% mörk vísa þá til að 25% einstaklinga innan þess starfsheitis eru með lægri laun, 75% mörk vísa til að 75% einstaklinga eru með lægri laun o.s.frv. (sjá töflu á bls.5).

Dæmi:

Fimm einstaklingar með ákveðið starfsheiti hafa eftirtalin laun í stighækkandi röð:

Einstaklingur 1	40 þús. kr.
Einstaklingur 2	42 þús. kr.
Einstaklingur 3	43 þús. kr.
Einstaklingur 4	51 þús. kr.
Einstaklingur 5	94 þús. kr.

Miðgildi í þessu tilfalli er 43 þúsund kr. þ.e. jafn margir einstaklingar eru fyrir ofan og fyrir neðan miðtöluna.

Með því að bera saman meðaltal og miðgildi, er hægt að fá vitneskju hversu áreiðanlegt meðaltalið er. Í dæminu hér að ofan eru meðaltalslaun einstaklinganna fimm 54 þúsund krónur (270 þús./5), en miðgildið 43 þúsund kr. Hlutfallslegur munur á tölunum er 26,5%, sem bendir til þess að meðaltalið gefi ekki raunverulega mynd af launum þessara einstaklinga. Þannig sjáum við í hendi okkar, að meðaltalið 54 þúsund kr. á mánuði lýsir ekki nógu vel almennum launum í þessu tilbúna dæmi.

Upplýsingar í töflum

Fjöldi:	Fjöldi einstaklinga í viðkomandi hóp.
Meðaltal:	Meðaltalslaun í viðkomandi hóp.
10% mörk:	10% einstaklinga innan hópsins eru með lægri laun og 90% með hærri laun.
25% mörk:	25% einstaklinga innan hópsins eru með lægri laun og 75% með hærri laun.
50% mörk: (miðgildi)	50% einstaklinga innan hópsins eru með lægri laun og 50% með hærri laun.
75% mörk:	75% einstaklinga innan hópsins eru með lægri laun og 25% með hærri laun.
90% mörk:	90% einstaklinga innan hópsins eru lægri laun og 10% með hærri laun.

(Ekki eru gefnar upplýsingar um launatölur nema a.m.k fimm einstaklingar standi að baki útreikningum).

Helstu niðurstöður

Tafla 1. Fjöldi þátttakenda eftir bakgrunnsbreytum.

Kyn þátttakenda:		Fjöldi þátttakenda	Hlutfall
	Karlar	321	73,0
	Konur	119	27,0
	Samtals:	440	100
Aldur þátttakenda:			
	24 ára og yngri	36	8,2
	25-29 ára	48	10,9
	30-34 ára	53	12,0
	35-39 ára	64	14,5
	40-44 ára	62	14,1
	45-49 ára	45	10,2
	50 ára og eldri	132	30,0
	Samtals:	440	100
Starfsaldur:			
	Minna en 1 ár	48	10,9
	1-5 ár	95	21,6
	6-10 ár	82	18,7
	11-15 ár	84	19,1
	16 ár eða meira	130	29,6
	Samtals:	439	100
Starfsheiti:			
	Prentsmíð (umbrot, gagnavinnsla, myndvinnsla, útlitsteikun og grafísk hönnun)	144	32,7
	Prentun	93	21,1
	Bókband	45	10,2
	Aðstoðarfolk	119	27,0
	Annað	39	8,8
	Samtals:	440	100
Vinnufyrirkomulag:			
	Engar vaktir	241	57,5
	Tvískiptar 5 daga vaktir	124	29,6
	Þrískiptar 5 daga vaktir	51	12,2
	Tvískiptar 7 daga vaktir	0	0
	Þrískiptar 7 daga vaktir	3	0,7
	Annað	0	0
	Samtals:	422	100
Fyrirkomulag launagreiðslna:			
	Yfirvinna greidd samkvæmt unnum tímum	400	97,1
	Yfirvinna ekki greidd	11	2,7
	Yfirvinna greidd + bónus/ágóðahluti	0	0
	Yfirvinna ekki greidd + bónus/ágóðahluti	0	0
	Yfirvinna greidd að hluta (t.d. einungis eftir 5, 10 tíma)	0	0
	Annað	1	0,2
	Samtals:	412	100

Tafla 2. Starfshlutfall þátttakenda.

Starfshlutfall	Fjöldi	Hlutfall
40%	1	0,2
50%	7	1,6
60%	2	0,5
65%	1	0,2
75%	3	0,7
76%	2	0,5
80%	4	0,9
100%	419	95,4
Alls	439	100,0

Á töflu 2 má sjá að 419 eða 95,4% þátttakenda í könnuninni voru í fullu starfi í mars 2001. Við útreikninga eru laun uppfærð og miðuð við fullt starf, þannig ef einstaklingur í 50% starfi fær 100.000 kr. í laun á mánuði, þá eru laun hans uppfærð í 200.000 kr. fyrir fullt starf.

**Samanburður á launum eftir starfsheiti,
vaktafyrirkomulagi og kyni.**

Föst laun

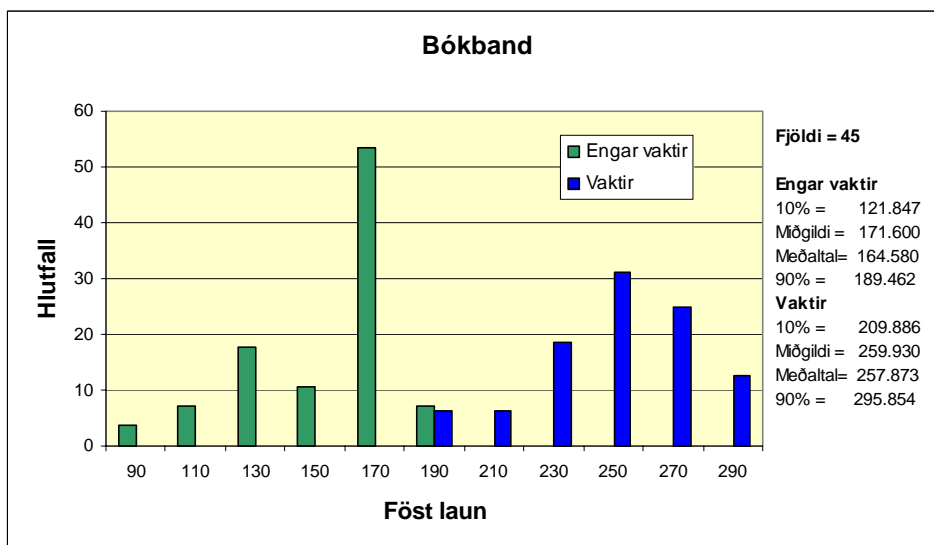
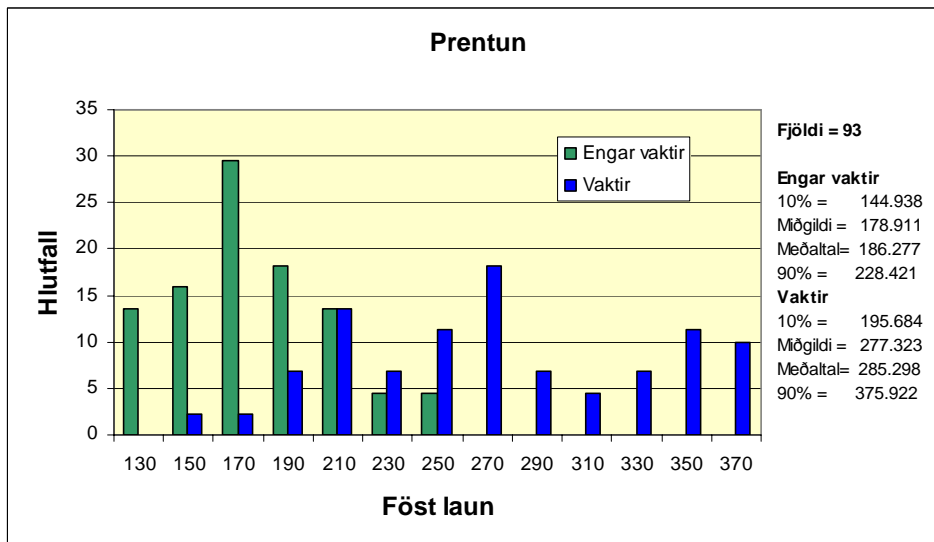
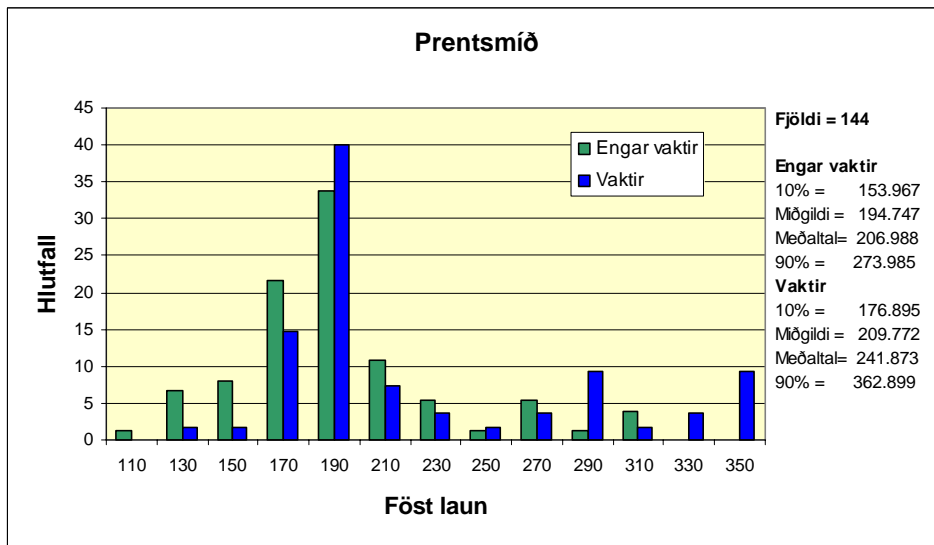
Til fastra launa teljast föst mánaðarlaun auk allra fastra aukagreiðslna: T.d. launagreiðslur vegna óunninnar yfirvinnu, 13. mánuður (deilt með 12), bílastyrkur, fatastyrkur (deilt með 12) o.fl.

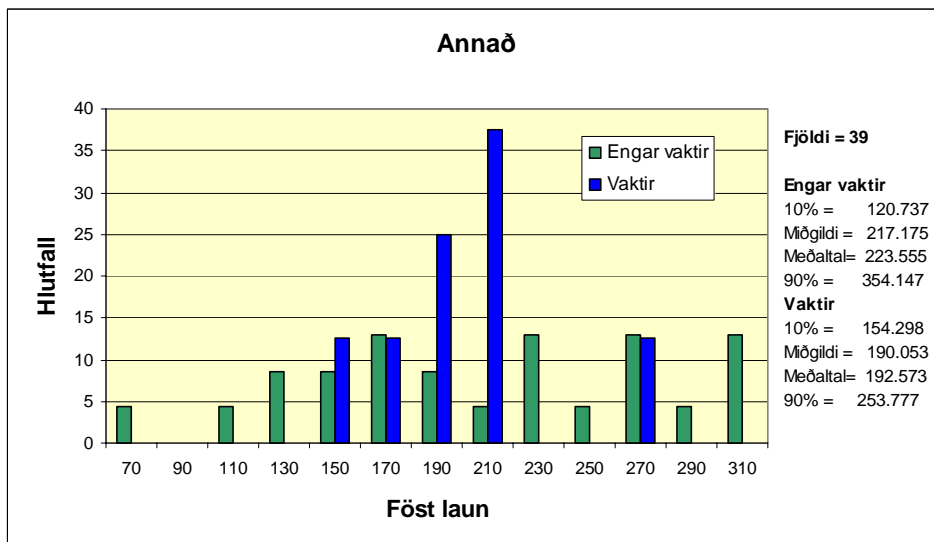
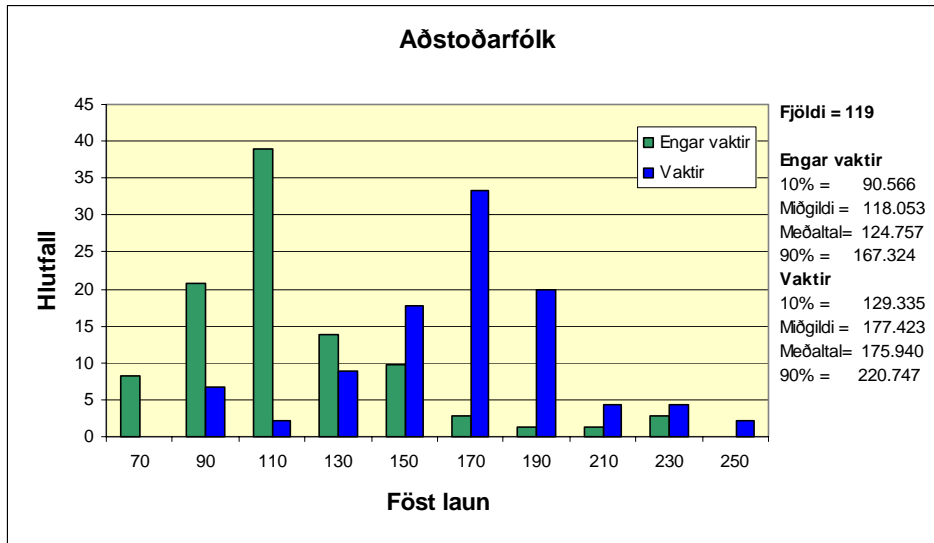
Tafla 3. Föst laun – engar vaktir

	10% mörk	25% mörk	Meðaltal	Miðgildi	75% mörk	90% mörk
Prentsmíð	153.967	175.177	206.988	194.747	219.116	273.985
Karlar	147.922	178.962	209.224	197.991	223.053	273.817
Konur	157.645	174.528	202.860	190.410	210.112	276.399
Prentun	144.938	160.168	186.277	178.911	208.012	228.421
Karlar	144.938	160.168	186.277	178.911	208.012	228.421
Konur	-	-	-	-	-	-
Bókband	121.847	149.713	164.580	171.600	179.822	189.462
Karlar	125.304	146.179	165.581	171.600	181.976	197.658
Konur	108.476	150.822	161.578	171.600	175.167	-
Aðstoðarfólk	90.566	104.057	124.757	118.053	136.801	167.324
Karlar	100.554	121.533	141.207	144.200	164.800	180.184
Konur	87.334	99.456	114.886	113.622	123.305	134.371
Annað	120.737	164.800	223.555	217.175	277.973	354.147
Karlar	111.170	152.954	225.935	228.259	284.015	361.909
Konur	178.808	178.808	214.986	190.537	263.389	-

Tafla 4. Föst laun – vaktir

	10% mörk	25% mörk	Meðaltal	Miðgildi	75% mörk	90% mörk
Prentsmíð	176.895	190.269	241.873	209.772	280.671	362.899
Karlar	187.535	195.240	254.756	209.807	307.893	406.976
Konur	157.881	171.935	185.185	181.209	192.648	225.884
Prentun	195.684	231.065	285.298	277.323	346.502	375.922
Karlar	195.684	231.065	285.298	277.323	346.502	375.922
Konur	-	-	-	-	-	-
Bókband	209.886	242.091	257.873	259.930	275.081	295.854
Karlar	208.909	248.308	259.063	263.322	276.143	296.355
Konur	-	-	-	-	-	-
Aðstoðarfólk	129.335	155.070	175.940	177.423	195.140	220.747
Karlar	113.015	152.417	174.283	175.701	194.967	232.783
Konur	152.815	155.644	181.061	180.542	195.907	215.468
Annað	154.298	174.704	192.573	190.053	205.336	253.777
Karlar	149.081	181.075	204.037	190.269	251.658	-
Konur	156.534	172.384	183.656	181.210	195.026	-

Heildarlaun

Til heildarlauna teljast föst laun auk unninnar yfirvinnu. (Yfirvinna er greidd í ríflega 90% tilfella, 400 einstaklingar. Sjá upplýsingar um yfirvinnutaxta í kaflanum *Laun eftir starfsheitum*.)

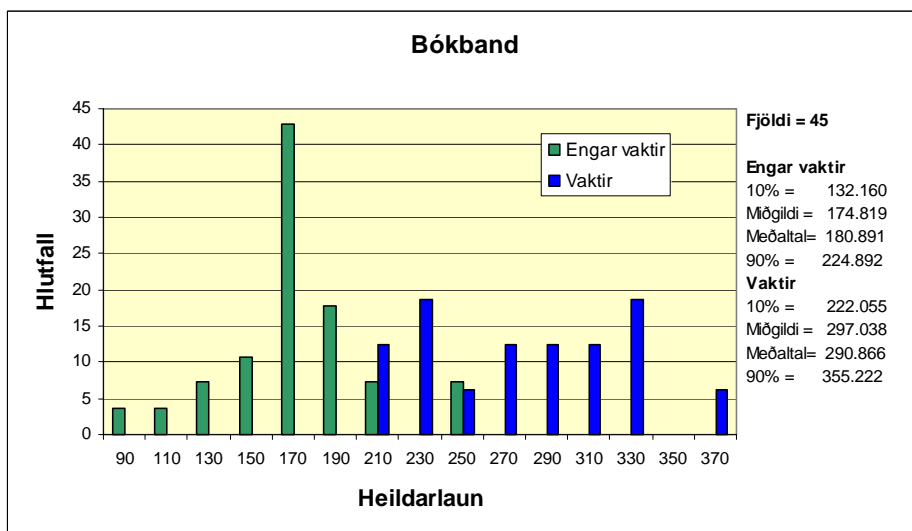
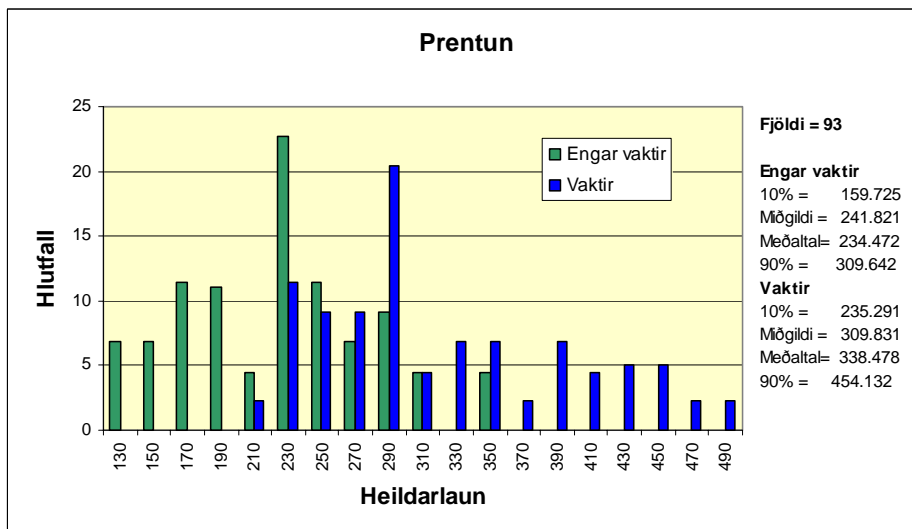
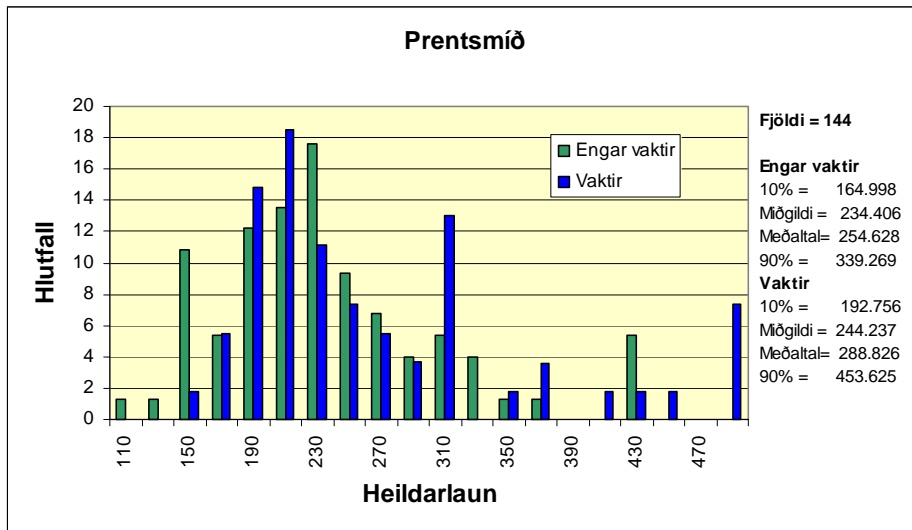
Tafla 5. Heildarlaun – engar vaktir

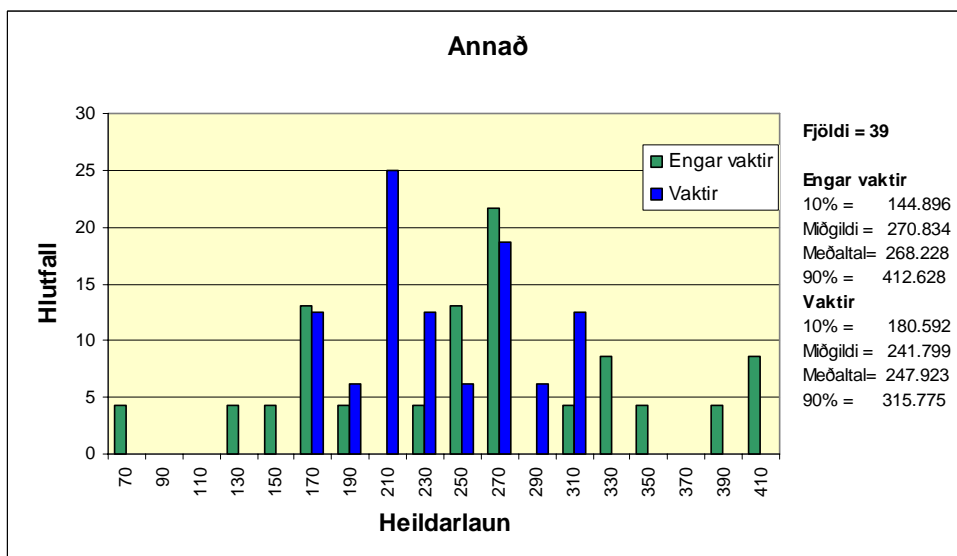
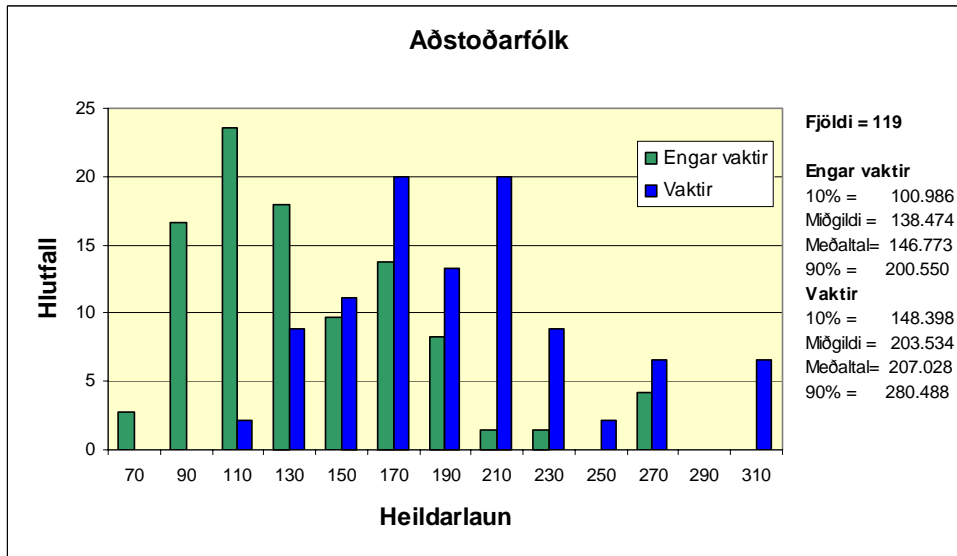
	10% mörk	25% mörk	Meðaltal	Miðgildi	75% mörk	90% mörk
Prentsmíð	164.998	202.748	254.628	234.406	278.294	339.269
Karlar	164.544	209.541	260.072	237.080	286.394	337.587
Konur	165.263	190.388	244.578	219.847	267.486	368.686
Prentun	159.725	182.089	234.472	241.821	269.532	309.642
Karlar	159.725	182.089	234.472	241.821	269.532	309.642
Konur	-	-	-	-	-	-
Bókband	132.160	167.480	180.891	174.819	202.925	224.892
Karlar	135.298	168.854	180.623	179.913	201.040	214.958
Konur	108.476	156.487	181.697	173.167	222.052	-
Aðstoðarfólk	100.986	112.172	146.773	138.474	175.476	200.550
Karlar	110.048	133.090	173.009	171.440	197.168	274.703
Konur	99.395	108.234	131.032	128.831	142.499	180.224
Annað	144.896	188.066	268.228	270.834	340.875	412.628
Karlar	134.937	179.669	276.752	278.193	347.656	419.167
Konur	188.066	197.718	237.542	236.900	277.688	-

Tafla 6. Heildarlaun – vaktir

	10% mörk	25% mörk	Meðaltal	Miðgildi	75% mörk	90% mörk
Prentsmíð	192.756	212.707	288.826	244.237	315.658	453.625
Karlar	199.607	213.715	304.238	268.713	327.237	508.770
Konur	172.795	190.114	221.017	218.011	247.738	279.069
Prentun	235.291	278.421	338.478	309.831	403.045	454.132
Karlar	235.291	278.421	338.478	309.831	403.045	454.132
Konur	-	-	-	-	-	-
Bókband	222.055	248.421	290.866	297.038	333.195	355.222
Karlar	222.034	248.308	293.673	304.450	336.913	359.074
Konur	-	-	-	-	-	-
Aðstoðarfólk	148.398	172.433	207.028	203.534	233.933	280.488
Karlar	145.438	168.596	208.067	203.836	240.549	296.461
Konur	159.429	175.000	203.815	200.041	227.363	272.013
Annað	180.592	217.121	247.923	241.799	286.072	315.775
Karlar	181.250	215.848	255.002	252.446	313.137	-
Konur	179.058	206.154	242.418	234.561	283.980	-

Launakönnun starfsfólks í prentiðnaði

Árslaun

Árslaun eru fyrir árið 2000. Aðeins þeir sem störfuðu allt árið 2000 eru með í þessum útreikningum, alls 411 einstaklingar.

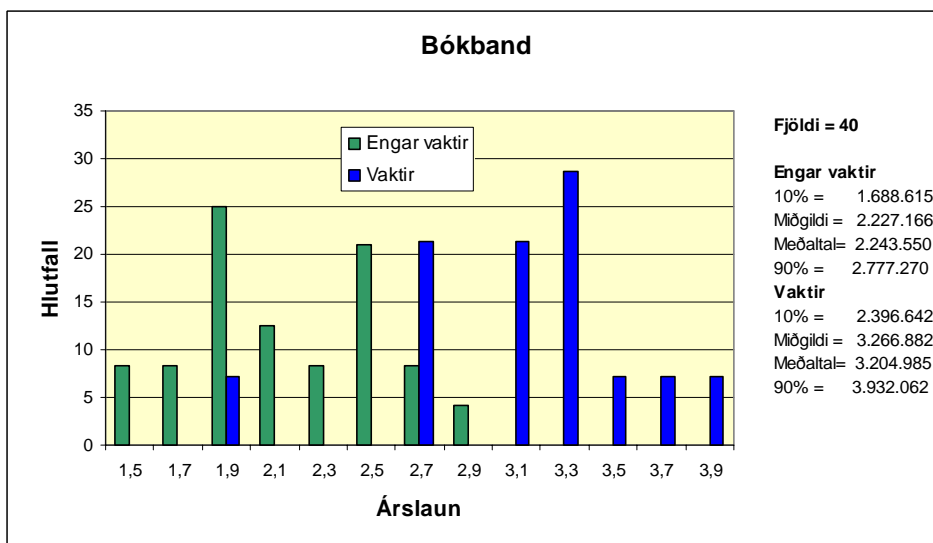
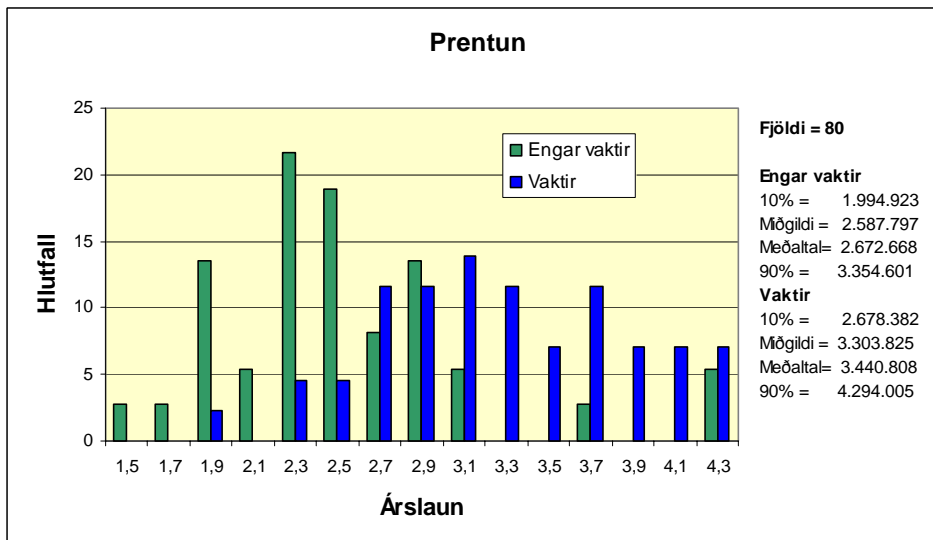
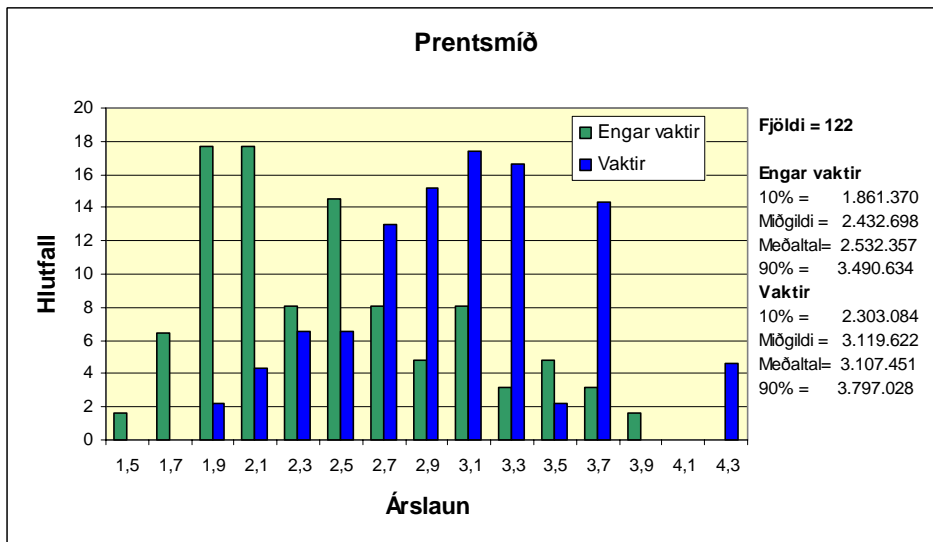
Tafla 7. Árslaun – engar vaktir

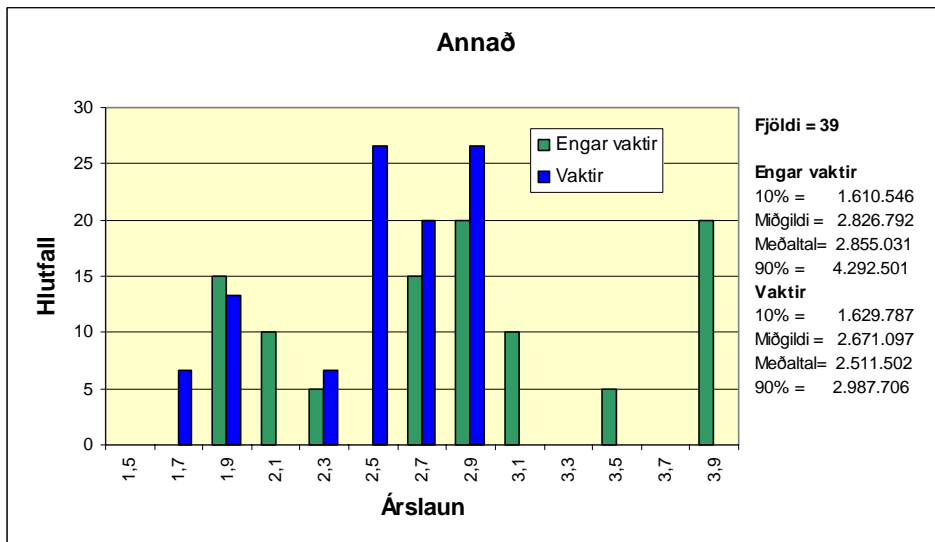
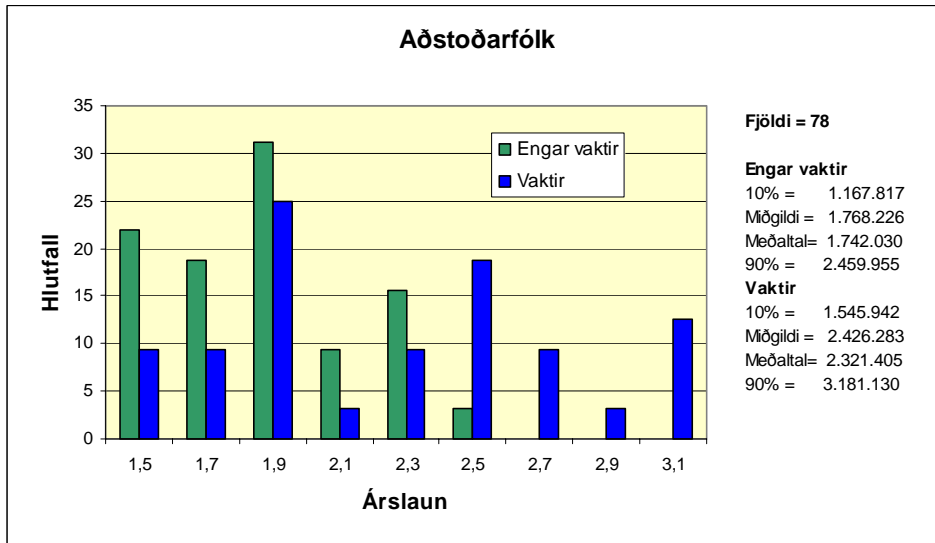
	10% mörk	25% mörk	Meðaltal	Miðgildi	75% mörk	90% mörk
Prentsmíð	1.861.370	2.067.205	2.532.357	2.432.698	2.908.640	3.490.634
Karlar	1.925.548	2.173.822	2.591.374	2.568.320	3.073.414	3.499.126
Konur	1.817.035	1.955.714	2.422.371	2.198.675	2.876.615	3.592.439
Prentun	1.994.923	2.251.904	2.672.668	2.587.797	2.934.065	3.354.601
Karlar	1.994.923	2.251.904	2.672.668	2.587.797	2.934.065	3.354.601
Konur	-	-	-	-	-	-
Bókband	1.688.615	1.945.909	2.243.550	2.227.166	2.564.157	2.777.270
Karlar	1.866.187	2.011.874	2.283.501	2.227.166	2.556.226	2.734.689
Konur	1.441.688	1.632.865	2.117.040	2.075.366	2.639.351	-
Aðstoðarfólk	1.167.817	1.406.685	1.742.030	1.768.226	2.050.935	2.459.955
Karlar	1.315.855	1.688.284	1.972.095	2.048.632	2.389.521	2.489.157
Konur	1.127.609	1.309.522	1.607.165	1.566.141	1.923.994	2.057.843
Annað	1.610.546	2.189.243	2.855.031	2.826.792	3.297.075	4.292.501
Karlar	1.311.324	2.146.543	2.895.932	2.938.609	3.603.192	4.564.250
Konur	1.996.080	2.174.348	2.715.966	2.742.034	3.244.551	-

Tafla 8. Árslaun – vaktir

	10% mörk	25% mörk	Meðaltal	Miðgildi	75% mörk	90% mörk
Prentsmíð	2.303.084	2.796.636	3.107.451	3.119.622	3.411.857	3.797.028
Karlar	2.319.481	2.796.636	3.165.501	3.177.157	3.462.074	3.830.927
Konur	2.144.885	2.731.221	2.824.458	2.871.627	2.960.209	-
Prentun	2.678.382	3.005.549	3.440.808	3.303.825	3.841.071	4.294.005
Karlar	2.678.382	3.005.549	3.440.808	3.303.825	3.841.071	4.294.005
Konur	-	-	-	-	-	-
Bókband	2.396.642	2.805.978	3.204.985	3.266.882	3.478.685	3.932.062
Karlar	2.328.462	2.796.269	3.189.449	3.203.992	3.522.188	3.957.445
Konur	-	-	-	-	-	-
Aðstoðarfólk	1.545.942	1.904.927	2.321.405	2.426.283	2.743.524	3.181.130
Karlar	1.534.967	1.885.696	2.303.913	2.085.234	2.749.094	3.199.097
Konur	1.586.928	2.086.986	2.371.695	2.499.724	2.653.726	-
Annað	1.629.787	2.142.823	2.511.502	2.671.097	2.911.253	2.987.706
Karlar	1.196.792	2.024.255	2.424.299	2.656.104	2.778.230	-
Konur	1.815.356	2.208.109	2.579.326	2.686.090	2.920.603	-

Launakönnun starfsfólks í prentiðnaði

Yfirvinnutaxti

Tafla 9. Prentsmíð

Prentsmíð	10% mörk	25% mörk	Meðaltal	Miðgildi	75% mörk	90% mörk	Fjöldi
Allir	1.251	1.416	1.620	1.625	1.810	1.902	136
Engar vaktir	1.288	1.416	1.543	1.576	1.648	1.761	70
Vaktir	1.589	1.700	1.786	1.803	1.902	2.077	51

Tafla 10. Prentun

Prentun	10% mörk	25% mörk	Meðaltal	Miðgildi	75% mörk	90% mörk	Fjöldi
Allir	1.251	1.520	1.637	1.628	1.700	1.861	86
Engar vaktir	1.251	1.344	1.516	1.585	1.648	1.832	40
Vaktir	1.589	1.605	1.757	1.700	1.700	2.280	41

Tafla 11. Bókband

Bókband	10% mörk	25% mörk	Meðaltal	Miðgildi	75% mörk	90% mörk	Fjöldi
Allir	1.251	1.336	1.490	1.500	1.700	1.700	43
Engar vaktir	1.251	1.251	1.399	1.416	1.500	1.616	27
Vaktir	1.488	1.589	1.644	1.700	1.700	1.700	16

Tafla 12. Aðstoðarfólk

Aðstoðarfólk	10% mörk	25% mörk	Meðaltal	Miðgildi	75% mörk	90% mörk	Fjöldi
Allir	984	1.058	1.190	1.210	1.271	1.473	116
Engar vaktir	936	1.058	1.132	1.058	1.230	1.339	70
Vaktir	1.146	1.210	1.276	1.210	1.271	1.599	45

Tafla 13. Annað

Annað	10% mörk	25% mörk	Meðaltal	Miðgildi	75% mörk	90% mörk	Fjöldi
Allir	1.185	1.294	1.587	1.502	1.880	1.902	32
Engar vaktir	1.066	1.275	1.476	1.332	1.502	2.511	16
Vaktir	1.271	1.517	1.697	1.770	1.902	1.902	16